

Політика протидії дискримінації і насильству у Національному університеті «Львівська політехніка»

Преамбула

Політика протидії дискримінації і насильству (далі – Політика) Національного університету «Львівська політехніка» (далі – Університету) – це набір правил, принципів та процедур, які розроблені та реалізуються з метою запобігання, виявлення, реагування та вирішення всіх форм дискримінації і насильства, що можуть виникнути в університетському середовищі.

Політика відповідає стратегічним цінностям та місії Університету і розроблена відповідно до Конституції та законодавства України в аспекті дотримання прав людини, а також Статуту та інших нормативних документів Університету.

Основною метою Політики є створення безпечного і сприятливого освітнього середовища для членів університетської спільноти (включаючи студентів, викладачів, персонал та відвідувачів), забезпечення процедур і ресурсів для їх захисту і підтримки, та запобігання розповсюдженню негативних інцидентів дискримінації чи насильства в Університеті.

Основними цілями Політики є створення свідомого університетського співтовариства, попередження випадків дискримінації і насильства, дотримання законодавства України в аспекті прав і свобод людини, підтримка жертв насильства та збереження репутації Університету.

Основні визначення

Насильство – це фізичне, психологічне або вербальне діяння чи загроза, які призводять до фізичного або психологічного ушкодження, страждань, страху або інших негативних наслідків для особи чи групи осіб. Формами насильства є:

Фізичне насильство – будь-які дії або поведінка, які завдають фізичної травми або болю іншій особі (напр., побиття, побої, шкідливі дії або погрози фізичного ушкодження);

Психологічне (емоційне) насильство – психологічний тиск, знуцання, зневаження, інтимне психологічне насильство та інші дії, які завдають емоційних та психологічних травм;

Сексуальне насильство – незгода з сексуальними діями, включаючи сексуальне домагання, примус до статевих стосунків, насильство у відносинах, зґвалтування;

Економічне (або фінансове) насильство – контроль над фінансами або фінансовими ресурсами іншої особи, що призводить до її економічної залежності або труднощів;

Вербальне насильство – включає в себе образливу мову, спроби психологічного впливу через слова або загрози, які можуть вразити, налякати чи психологічно травмувати;

Кібернасильство – насильство над особою з використанням ІТ технологій і соціальних мереж, включаючи онлайн-знущання, кібершантаж, розповсюдження особистої інформації без дозволу тощо.

Расове та гендерне насильство – прояви расової або гендерної дискримінації, а також образи, зневаження і фізичні напади на основі расової, етнічної або гендерної приналежності.

Дискримінація – це негативна поведінка або ставлення, засновані на різницях у статі, расі, кольорі шкіри, релігії, національності, етнічному походженні, віці, інвалідності, сексуальній орієнтації або інших характерних відмінностях людей, які призводять до нерівних можливостей, недостойності, обмежень або негативних наслідків для одних осіб порівняно з іншими. Формами дискримінації є:

Гендерна дискримінація: Обмеження можливостей або негативне ставлення до студентів на підставі їхньої статі чи гендерної ідентичності.

Расова дискримінація: Негативна поведінка або ворожнеча спрямована на студентів на підставі їхньої раси, кольору шкіри або етнічного походження.

Дискримінація за релігійними або культурними поглядами: Обмеження можливостей або ворожнеча через релігійні чи культурні переконання студентів.

Сексуальна дискримінація: Недопустима поведінка, заснована на статевій орієнтації чи статевому ідентифікатору студентів.

Дискримінація за інвалідністю: Обмеження доступу до навчальних або фізичних ресурсів для студентів з інвалідністю.

Вікова дискримінація: Обмеження можливостей або негативне ставлення до студентів на підставі їхнього віку.

Дискримінація за національністю чи громадянством: Обмеження можливостей або ворожнеча через національність або громадянство студентів.

Економічна дискримінація: Недопустима поведінка, заснована на економічних обставинах або соціальному статусі студентів.

Дискримінація і насильство є неприпустимими явищами в університетському середовищі, які порушують принципи рівності та справедливості. Політика Університету направлена на запобігання й протидію будь-яким формам дискримінації і насильства та на гарантування безпечного і відкритого освітнього середовища для всіх членів університетської спільноти.

Заходи для запобігання дискримінації і насильству

Для запобігання дискримінації і насильству в Університеті розроблено та впроваджено документи, які чітко визначають стандарти поведінки членів університетської спільноти, вимоги до повідомлення і реагування на інциденти дискримінації і насильства, а також процедури розгляду скарг і внутрішнього розслідування. Зокрема:

- Розроблено стандарти та положення, які регламентують добросесну поведінку студентів, викладачів та інших працівників Університету;
- Розроблено та оновлено посадові інструкції працівників Університету;
- Створено «гарячі лінії» та онлайн-ресурси, де студенти та персонал можуть отримати інформацію та підтримку щодо насильства;
- Забезпечено роботу служби охорони на території Університету та Студентського містечка, підключено камери спостереження в окремих навчальних корпусах, модернізовано систему оповіщення про надзвичайні ситуації;
- Засновано Центр безоплатної правової та психологічної допомоги населенню, який може надавати підтримку студентам і працівникам Університету, які стали жертвами, або були свідками насильства;
- Розроблено та впроваджено Порядок розгляду звернень студентів Національного університету «Львівська політехніка»;
- Розроблено і впроваджено «Кодекс корпоративної культури Національного університету «Львівська політехніка»;

- Розроблено та впроваджено Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка»;
- Розроблено та впроваджено План дій щодо забезпечення гендерної рівності на 2022–2025 роки у Національному університеті «Львівська політехніка»;
- Створено і забезпечено функціонування антикорупційного відділу Університету;
- Організовано регулярні анонімні опитування студентів та науково-педагогічних працівників Університету щодо якості навчального процесу та освітнього середовища;
- Колегією студентів регулярно моніторяться соціальні мережі, вайбер-групи і телеграм-канали для виявлення інформації про виникнення загроз дискримінації чи насильства.

Перспективні заходи з підвищення обізнаності

- Створення веб-сайту (онлайн-порталу) з інформацією про протидію насильству, де студенти та персонал можуть знаходити ресурси, поради та контактну інформацію;
- Проведення регулярних кампаній у соціальних мережах, де буде поширюватись інформація щодо протидії дискримінації і насильству, проводитись розмови та підвищуватись обізнаність студентів та працівників на дану тему;
- Проведення курсів та тренінгів для навчання всіх членів університетської спільноти щодо розпізнавання, запобігання та реагування на дискримінацію та насильство;
- Розроблення програм і заходів запобігання насильству, включаючи освіту про «здорові» стосунки, антибулінгові кампанії і розвиток навичок «здорової» міжособистої комунікації;
- Організування публічних інформаційних кампаній для підвищення обізнаності щодо дискримінації і насильства та усвідомлення необхідності протидії цим явищам – лекції з експертами та активістами, які будуть висвітлювати питання дискримінації і насильства та їх протидії; дискусійні панелі з участю експертів, студентів та представників університетської спільноти для вільного обговорення питань дискримінації та насильства;

- Організування «гарячих ліній» або онлайн-служб/чат-ботів підтримки, де студенти та персонал Університету можуть звертатися за допомогою і консультаціями з питань дискримінації та насильства.

Процедура формування повідомлення

Кожна особа університетської спільноти має право та обов'язок повідомляти про будь-які випадки дискримінації чи насильства, які вони спостерігають або в які вони потрапляють, а також про загрози цим явищам. Для подання таких скарг (чи повідомлень) можна використовувати різні канали, включаючи:

- спеціальні анонімні скриньки, розміщені в навчальних корпусах Університету;
- веб-форму на сторінці «Протидія тероризму та насиллю» <https://lpnu.ua/rektor/protydiia-koruptsii-ta-zlochynnosti/protydiia-teroryzmu-ta-nasylliu>;
- електронну пошту (підрозділу з антикорупційної діяльності) anticor@lpnu.ua;
- телефон гарячої лінії (підрозділу з антикорупційної діяльності) (098) 313-63-74;
- університетські підрозділи чи особи, які відповідають за безпеку;
- анонімна е-скринька та телефон довіри СБУ: callcenter@ssu.gov.ua,
- 0-800-501-482;

Повідомлення про факт або загрозу дискримінації чи насильства повинно містити:

- Адресата, кому направляється повідомлення;
- Тему повідомлення;
- Дату;
- Текст повідомлення, що включає:
 - Інформацію про себе (місце навчання чи праці);
 - Детальний опис події (що саме сталося, включаючи реальні дії та слова, які були вчинені чи сказані);
 - Місце та час – де і коли сталась подія;
 - Навести докази, які підтверджують факт події;
 - Вказати свідків, які були присутні при події;
 - Сліди насильства (фізичні чи психологічні);

- Усі відомості про винуватця;
- Свою думку щодо ситуації чи інциденту;
- Свої контактні дані.

Підрозділ чи служба Університету, який отримав повідомлення про факт або загрозу дискримінації чи насильства, негайно інформує про інцидент адміністрацію Університету (ректора та профільного проректора). В залежності від характеру інциденту, розпорядженням ректора (або проректора) формується робоча група, якій надають повноваження щодо подальшого розслідування повідомлення, визначаються терміни та необхідні засоби.

Робоча група детально розглядає повідомлення, розслідує і перевіряє викладені факти, визначає необхідну допомогу для жертв насильства, формує висновки й рекомендації щодо необхідності дисциплінарних дій та готує і подає ректору проєкт наказу. Якщо інцидент включає в себе правопорушення, робоча група повинна інформувати ректора та повідомити про це правоохоронні органи або інші зовнішні служби. Члени робочої групи повинні дотримуватися вимог законодавства та стандартів щодо конфіденційності, прав людини та презумпції невинуватості.

Процедура реагування на повідомлення

1. Підтвердження скаржнику отримання повідомлення та визначення контактної особи або відділу, який буде відповідальний за подальше розслідування.
2. Гарантування конфіденційності скаржника (інформатора чи жертви насильства), якщо він того бажає, за винятком випадків коли загроза розповсюджується на всіх учасників університетської спільноти.
3. Розпорядження про формування робочої групи для розслідування повідомлення з переліком складу групи, їх функцій та обов'язків, встановленням термінів розслідування тощо.
4. Робоча група негайно розпочинає розслідування скарги, включно із зібранням доказів, інтерв'ю з відповідними особами, аналізом наявної інформації та визначенням фактів.
5. Керівник робочої групи забезпечує усім сторонам, включаючи обвинувачеві, право на захист та можливість представити свою точку зору й наявні докази.

6. Після завершення розслідування, керівник робочої групи повідомляє усім учасникам інциденту про отримані висновки та готує і представляє ректору проект наказу з рішеннями стосовно інциденту та санкціями, якщо вони є необхідними.
7. Усі учасники інциденту мають право подати апеляцію на рішення робочої групи впродовж 5-ти робочих днів з моменту їх інформування.

Підтримка жертв дискримінації та насильства

Університет забезпечує всебічну і емпатичну підтримку, захист та допомогу студентам і працівникам, які стали жертвами дискримінації і насильства:

- Забезпечення повної конфіденційності – особа, що зазнала дискримінації чи насильства може бути впевнена, що її особисті дані та інформація залишаться конфіденційними, якщо вона того бажає;
- Забезпечення психологічної підтримки - Університет надає психологічну підтримку та гарантує консультування особам, що зазнали дискримінації чи насильства;
- У випадках фізичного насильства Університет сприяє зв'язку постраждалих з медичними закладами для надання кваліфікованої медичної допомоги;
- При необхідності правової підтримки для захисту прав та інтересів осіб, що постраждали від дискримінації та насильства, Університет може сприяти зв'язку з адвокатами або правозахисними організаціями;
- Університет гарантує, що жертви дискримінації та насильства не будуть піддаватись репресіям або залякуванню за подачу повідомлення чи співпрацю в розслідуванні інциденту;
- Якщо особа, що зазнала дискримінації чи насильства не задоволена результатами розслідування або санкціями, що були застосовані, Університет надасть їй можливість подати апеляцію;
- За необхідності Університет буде співпрацювати з локальними службами підтримки жертв, правоохоронними органами та іншими організаціями для надання повноцінної підтримки жертвам.

Контактні дані підрозділів

В Університеті функціонують підрозділи, які можуть надавати підтримку та допомогу у випадку появи факту або виникнення загрози дискримінації чи насильства:

- *Гаряча лінія антикорупційного відділу* (може надавати адміністративну та правову допомогу): Фурсов Віктор Анатолійович – керівник відділу, вул. С.Бандери 12, 13 корп., кім. 57, е-пошта: anticor@lpnu.ua, тел. (032) 258-25-05, (098) 313-63-74, <https://lpnu.ua/antykoruptionsiina-diialnist>;
- *Юридичний відділ університету* (може надавати юридичну допомогу): Мороз Андрій Матвійович – нач. відділу, вул. С.Бандери 12, гол. корп., кім. 234, е-пошта: jurist@lpnu.ua, тел. (032) 258-25-44, <https://lpnu.ua/yurydychnyi-viddil>;
- *Центр безоплатної правової та психологічної допомоги населенню* (може надавати юридичну та психологічну допомогу для жертв насильства): Коваль Ігор Мирославович – керівник центру, к.ю.н., м. Львів, вул. Беринди, 1, е-пошта: ihor.m.koval@lpnu.ua, тел. (032) 258-30-20, <https://lpnu.ua/cbprpd>;
- *Центр правових досліджень гендерної рівності* (може надавати консультації та допомогу щодо гендерної дискримінації): Андрусак Ірина Павлівна – керівник центру, тел. (098) 11-91-865, <https://lpnu.ua/tspdgr>.
- *Відділ молодіжної політики та соціального розвитку* (може надавати організаційну допомогу): Залуцький Володимир Петрович – нач. відділу, вул. С.Бандери 12, гол. корп., кім. 233, е-пошта: zvp@lp.edu.ua, тел. (032) 258-21-94, (032) 257-25-90, <https://lpnu.ua/viddil-molodizhnoi-polityky-ta-sotsialnoho-rozvytku> ;
- *Служба безпеки та охорони*: Добровлянський Андрій Дмитрович – нач. служби, вул. С.Бандери 12, 13-й н.корп., кім. 53, тел. (032) 258-24-32, <https://lpnu.ua/sluzhba-bezpeky-ta-okhorony>;
- *Відділ пожежної безпеки та цивільного захисту*: Комарницький Ярослав Омелянович – нач. відділу, вул. Митрополита Андрея 5, 4 -й н.корп., кім.107, е-пошта: spb@lpnu.ua , тел. (032) 258-22-01, (032) 258-25-32, <https://lpnu.ua/viddil-pozhezhnoi-bezpeky-ta-tsyvilnoho-zakhystu>;

- *Колегія студентів* Національного університету «Львівська політехніка»: Киричук Анастасія Олексіївна – голова Колегії студентів, вул. С.Бандери 12, гол. корп., кім. 235, е-пошта: students.profcom@lpnu.ua, тел. (032) 258-24-15, (032) 258-26-32, <https://lpnu.ua/kolehiii-studentiv> .
- *Первинна профспілкова організація працівників* Національного університету «Львівська політехніка»: Колодій Роман Степанович – голова профкому, вул. С.Бандери, 12, гол. корп., кім. 208, е-пошта: profcom@lpnu.ua, тел. (032) 258-24-54, (032) 258-26-26, <https://lpnu.ua/profspilka-pratsivnykiv>.